

skibssammenstød eller noget andet navigationsuheld på det åbne hav.

Stk. 1 fastslår det folkeretlige princip om, at i tilfælde af skibssammenstød eller andet navigationsuheld, hvorved kaptajnen eller et andet medlem af besætningen pådrager sig et strafferetligt eller disciplinært ansvar, er det alene flagstaten eller den stat, hvor vedkommende er statsborger, der er kompetent til at indlede strafferetlige eller disciplinære skridt.

I henhold til stk. 2 har i disciplinære sager alene den stat, som har udstedt skibsførerbevis, certifikat eller licens kompetence til - efter behørig rettergang - at tilbagekalde det, selvom indehaveren ikke er statsborger i denne stat.

Stk. 3 indeholder en praktisk vigtig begrænsning i andre end flagstatens mulighed for at udøve strafferetlig kompetence, idet - selv som led i efterforskningsforanstaltninger - kun flagstatens myndigheder kan foretage opbringning eller tilbageholdelse af skibet. En anden stats myndigheder kan derfor normalt ikke uden flagstatens samtykke borde skibet for at foretage efterforskning med henblik på at afgøre om der skal rejses strafferetlig eller disciplinær sag. Bestemmelsen vedrører kun forhold nævnt under stk. 1 og ikke civilretlige skridt.

Vedrørende opbringning og tilbageholdelse af skibe i andre områder end det åbne hav gælder særlige regler, jf. artiklerne 28, 73, 220 og 226.

Til artikel 98:

Artiklen, der svarer til artikel 12 i 1958-konventionen, fastslår den gamle søfartstradition og folkeretlige sædvane, hvorefter man på havet yder hjælp til alle nødstedte personer og skibe.

Stk. 1 forpligter enhver stat til at pålægge kaptajnen på et skib, som fører dens flag - såfremt det er muligt uden alvorlig fare for eget skib, besætning eller passagerer:

- at yde hjælp til enhver person, der befinder sig i livsfare på havet, dvs. overalt på havet
- så hurtigt som muligt at komme nødstedte personer til undsætning og
- efter skibssammenstød at yde bistand til det andet skib, jf. artikel 10 i den internationale bjærgningskonvention af 1989.

Stk. 2 pålægger kyststaten at fremme »etableringen, driften og opretholdelsen« af en effektiv eftersøgnings- og redningstjeneste på og over havet og om nødvendigt gennem gensidige regionale aftaler at samarbejde med nabostaterne herom jf. IMO-konventionen af 27. april 1979 om eftersøgning og redning til søs, som indeholder standardprocedurer for rednings-

arbejdet. Danmark har indgået aftaler med en række lande vedrørende eftersøgning og redning i områder af fælles interesse. Der er indgået en aftale mellem de nordiske lande af 20. januar 1989 »Aftale mellem Danmark, Finland, Norge og Sverige om samarbejde over statsgrænserne for at forhindre eller begrænse skader på mennesker eller ejendomme eller miljøet i tilfælde af ulykker«. Der er endvidere indgået bilaterale aftaler mellem Danmark og Tyskland, Storbritannien, Polen, Norge og Sverige.

Artiklen indeholder en generel forpligtelse til at yde hjælp på havet. I medfør af artikel 58, stk. 2, omfatter bestemmelsen også den eksklusive økonomiske zone.

Når henses til artikel 18, stk. 2, om standsning og opankring ved passage gennem søterritoriet kan det fastslås, at der består en pligt til generelt at yde hjælp til nødstedte personer, skibe og fly overalt på havet; på søterritoriet, i internationale stræder, arkipelagfarvande, eksklusive økonomiske zoner og på det åbne hav.

Til artikel 99:

Artiklen, der svarer til artikel 13 i 1958-konventionen og i substansen er uændret, pålægger enhver stat to forpligtelser:

- at træffe effektive foranstaltninger til at »hindre og straffe« slavetransporter i skibe, der er berettiget til at føre dens flag samt
- at forhindre ulovlig brug af dens flag til slavetransporter.

Artiklen tilføjer, at slaver, som søger tilflugt om bord på et skib, skal uanset skibets flag uden videre være frie.

Bestemmelsen har grundlag i Genèvekonventionen af 25. september 1926 om bekæmpelse af slavehandel og slaveri og den supplerende FN-konvention af 5. september 1956. I 1926-konventionen gives for første gang en definition af de folkeretlige begreber »slavehandel« og »slaveri«.

Artikel 110, stk. 1, litra b, i Havretskonventionen supplerer ovennævnte konventioner, idet den hjemler en inspektionsret ved mistanke om, at et skib driver slavehandel. En sådan ret eksisterede ikke i de ovennævnte konventioner.

Til artikel 100:

Artiklerne 100-107 vedrører alle sørøveri.

Artikel 100, som i hele sin ordlyd er identisk med artikel 14 i 1958-konventionen, forpligter alle stater til i størst mulig udstrækning at samarbejde om bekæmpelsen af sørøveri.

Bestemmelsen er gældende på det åbne hav, i den eksklusive økonomiske zone, jf. artikel 58, stk. 2, og